

NOTAT

Regler for delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed

Generelt om delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed

Styrelsen for Patientsikkerhed har oplyst, at alle typer forbeholdt virksomhed, f.eks. operative indgreb, som udgangspunkt kan delegeres til alle, dvs. også til ikke-sundhedspersoner. Der er således ikke krav til en medhjælps uddannelse eller faglige baggrund, men der stilles krav til blandt andet instruktion af medhjælpen.

Der er dog enkelte typer virksomhed, som ikke kan delegeres til en medhjælp.

Undtagelser til delegation fremgår af bekendtgørelsen nr. 1219 af 11. december 2009 om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp. Af bekendtgørelsen fremgår, at følgende former for forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed ikke kan delegeres til en medhjælp:

- Udfærdigelse af erklæringer til offentligt brug
- Udfærdigelse af recepter
- Udfærdigelse af dødsattester
- Ligsyn til afgørelse af, om dødsfald er indtrådt
- Kliniske undersøgelser af hjernefunktionen for at stille diagnosen hjernedød
- Beslutninger om iværksættelse, efterprøvelse mv. af tvangsforanstaltninger
- Kosmetisk behandling, medmindre dette er hjemlet i bekendtgørelse om kosmetisk behandling.

Delegation ved omskæring af drenge

Styrelsen for Patientsikkerhed har oplyst, at omskæring er et operativt indgreb, hvilket medfører, at indgrebet er forbeholdt læger, jf. autorisationslovens § 74, stk. 2.

Omskæring af drenge er ikke omfattet af ovennævnte liste over virksomhed, der ikke kan delegeres til en medhjælp, og kan derfor lovligt uddelegeres. En læge kan således delegere operationsindgrebet til en medhjælp, såfremt lægen ved delegationen udviser tilstrækkelig omhu og samvittighedsfuldhed og såfremt medhjælpen er instrueret i at udføre indgrebet.

Det er den delegerende læges ansvar at sikre sig, at medhjælpen har de fornødne og relevante kompetencer samt erfaring til de delegerede opgaver.

I forbindelse med anvendelse af medhjælp til omskæring, har styrelsen i sin vejledning nr. 9813 af 14. november 2020 om ikke-terapeutisk omskæring af drenge præciseret kravet om, at der skal være en læge tilstede under indgrebet.

Kravet om tilstedeværelse skal ses som en skærpelse af kravet til omhu og samvittighedsfuldhed, idet ikke-terapeutisk omskæring ikke sker som led i en behandling af sygdom.

Anvendelse af delegation i sundhedsvæsenet generelt

Styrelsen for Patientsikkerhed har oplyst, at delegation af forbeholdt virksomhed i stort omfang bruges i sundhedsvæsenet.

Ikke-autoriseret personale bruges blandt andet som medhjælp på landets bosteder til f.eks. medicin håndtering, i fængslerne til udlevering af medicin, i almen praksis til udtagning af blodprøver eller til halspodning eller på sygehuse og i private hjem til observation af f.eks. respirationspatienter.

Da delegation af forbeholdt virksomhed sker i hele sundhedsvæsenet, har Styrelsen for Patientsikkerhed også fokus på, om det enkelte behandlingssted har sikret forsvarlige rammer for brugen af medhjælp ved det organisatoriske sundhedsfaglige tilsyn på tværs af typer af behandlingssteder, herunder om behandlingsstedet har sikret tilstrækkelig instruktion af medhjælp og fornødent tilsyn med medhjælpens virksomhed. Om en læges brug af medhjælp sker i overensstemmelse med lægens pligt til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed kan desuden udgøre et tema i en individtilsynssag.